

AZ EURÓPAI UNIÓ PARLAMENTI ELNÖKEINEK KONFERENCIÁJA

- EURÓPA JÖVŐJE -

Budapest, 2025. május 11–12.

Elnökségi következtetések

Bevezető megjegyzések

Az Európai Unió Parlamenti Elnökeinek Konferenciáját 2025. május 11–12-én, Budapesten rendezték meg. A konferencián 25 tagállam 34 parlamenti elnöke, illetve parlamenti kamarájának elnökei, alelnökei vagy képviselői, valamint Roberta Metsola, az Európai Parlament elnöke vettek részt. Ezen túl az Európai Unió 7 tagjelölt országának parlamenti elnökei vagy képviselői is jelen voltak, további 2 ország parlamenti elnöke, alelnöke és az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének elnöke pedig megfigyelőként vett részt. A konferencia házigazdája Kövér László, a magyar Országgyűlés elnöke volt.

Emlékeztetve a Stockholmi iránymutatások 5.1. pontjára, az elnökség elfogadja, hogy alkotmányos helyzetükből adódóan egyes parlamentek és parlamenti kamarák nem adhatják közvetlen támogatásukat érdemi politikai nyilatkozatokhoz, ezért nem tekinthető úgy, hogy ezek a parlamentek és parlamenti kamarák e nyilatkozat minden részét kifejezetten támogatnák. Mindazonáltal az érintett elnökök – parlamenti elnökeik és kamaráik nevében – elismerik a felvetett kérdések fontosságát és kollégáik azon szándékát, hogy konkrét megoldási lehetőségeket javasoljanak a jövőre vonatkozóan.

A konferencia két ülésrészre állt:

- I. A jövő Európai Uniója.
- II. Regionalizmus Európában és Európa kulturális identitásának megőrzése.

I. A jövő Európai Uniója

A házelnökök

- (1) egyetértenek abban, hogy az EU-nak olyan egyértelmű stratégiai tervre van szüksége a jelenlegi, kihívásokkal teli globális környezetben, amely közös és ellenállóképes válaszokat tartalmaz, nagy hangsúlyt helyezve a biztonságra, a digitális átalakulásra, az éghajlatváltozásra és az EU alapvető értékeinek fenntartására;
- (2) üdvözlik a 2024–2029 közötti időszakra vonatkozó stratégiai menetrendben a szabad és demokratikus, erős és biztonságos, valamint virágzó és versenyképes Európa előmozdításának céljával meghatározott fő uniós célkitűzéseket, amelyek révén Európa felkészültebb lehet a jelenlegi és jövőbeli kihívások, kockázatok és fenyegetések kezelésére;
- (3) üdvözlik a 2027 utáni időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló vita megnyitását, hangsúlyozva, hogy jövőorientált, rugalmas és kellőképpen ambiciózus költségvetésre van szükség;
- (4) hangsúlyozzák, hogy az EU jövőjének alakításában, egy erős, szuverén és ellenálló Európa megteremtésében továbbra is meghatározó szerepet fognak

játszani az erős tagállamok, és e vonatkozásban a parlamenti diplomácia jelentős értékkel bír;

- (5) határozottan kiállnak az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében megfogalmazott, az EU alapjául szolgáló értékek mellett; ezen értékek védelme és megerősítése a parlamentek, a tagállami kormányok és az uniós intézmények közös feladata;
- (6) rámutatnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikke szerinti hatáskör-átruházás, valamint a szubszidiaritás és arányosság elvei, illetve a tagállamok sajátos alkotmányos berendezkedése folyamatos tiszteletben tartásának jelentőségére; szorgalmazzák a demokratikus legitimitás sarokköveként az uniós intézmények vonatkozásában is az átlátható működés biztosításának szükségességét és a nemzeti parlamentekkel való együttműködés erősítését a Szerződések keretében;
- (7) egyetértenek abban, hogy a parlamenteknek tovább kell erősíteniük az uniós politikák tartalmának alakításában, az uniós jogalkotás befolyásolásában betöltendő konstruktív szerepvállalásukat, a Szerződések biztosította lehetőségek teljes körű kiaknázásával; a házelnökök kiemelik, hogy a jövő Európájáról folyó vitában, valamint a jövő Európai Uniójának megalkotásában a parlamentek megkerülhetetlen szereplők; felszólítanak arra, hogy az uniós parlamentközi eseményeken, főként a COSAC-találkozókon továbbra is aktívan vitassák meg e kérdéseket;
- (8) úgy vélik, hogy az uniós intézmények és a nemzeti parlamentek közötti kapcsolatok további fejlesztése hozzájárulna az Európai Unió demokratikus deficitjének kezeléséhez, és közelebb hozná az Európai Uniót a polgáraihoz; ez szintén elengedhetetlen a nagyobb átláthatóság és párbeszéd biztosításához; sajnálatukat fejezik ki, hogy az Európai Bizottság nem kezeli kiemelten a nemzeti parlamentekkel való együttműködést, és bíznak abban, hogy ez a fontos szempont a jövőben nagyobb figyelmet kap;
- (9) szorgalmazzák az Európai Bizottság és a nemzeti parlamentek közötti párbeszéd és eszmecsere fejlesztését, és felkérlik az Európai Bizottságot, hogy biztosítsa az illetékes biztosok rendszeres részvételét az EU Tanácsa soros elnöksége parlamenti együttműködése keretében megvalósuló állandó parlamentközi eseményeken; mindemellett felszólítanak arra, hogy a biztosok rendszeresen látogassanak el a tagállamok nemzeti parlamentjeibe, a földrajzi egyensúly figyelembevételével, annak érdekében, hogy az összes uniós tagállam vonatkozásában a méltányos képviselőlet biztosított legyen;
- (10) egyetértenek abban, hogy a jövő Európai Unióját alapvetően határozza meg a bővítés is, amelyet a békébe, a biztonságba, a stabilitásba és a jólétbe történő geostratégiai befektetésnek tekintenek; ösztönzik mind az Uniót, mind pedig a csatlakozni kívánó országokat a bővítésben rejlő lehetőségek lehető legjobb kihasználására, összhangban az érdekeken alapuló megközelítéssel; ezt valamennyi csatlakozni kívánó ország esetében egyformán kell alkalmazni;

egyetértének az Európai Tanácsnak a 2023. decemberi következtetéseiben megfogalmazott értékelésével, miszerint mind az Európai Uniónak, mind a leendő tagállamoknak készen kell állniuk a csatlakozáskor; a házelnökök a tagjelölt országoknak és potenciális tagjelölteknek az EU-hoz való csatlakozásra történő felkészítésében kiemelt jelentőséget tulajdonítanak az uniós kapacitásfejlesztési programokban való részvételnek;

- (11) egyetértének azzal, hogy a versenyképesebb Unió jobban meg tudja védeni a polgárait, az értékeit és az érdekeit, miközben fenntartja jólétét és az európai társadalmi modellt; szorgalmazza, hogy a budapesti nyilatkozattal összhangban az Uniót versenyképesebbé, termelékenyebbé, innovatívabbá és fenntarthatóbbá tegyék a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra építve, továbbá biztosítva az egymáshoz közelítést és az egyenlő versenyfeltételeket mind az Unión belül, mind globálisan; a házelnökök kiemelik a zöld technológiákba, a digitális infrastruktúrába, valamint az igazságos energetikai átmenetbe történő befektetés fontosságát is;
- (12) elismerik, hogy a biztonság és a védelem terén erősebb és cselekvőképesebb Európai Unióra van szükség, amely pozitívan járulna hozzá a globális és a transzatlanti biztonsághoz, valamint kiegészíti a NATO-t, tiszteletben tartva a Szerződésekben meghatározott hatásköröket; a házelnökök ismételten megerősítik Ukrajna függetlensége, valamint a nemzetközileg elismert határain belüli szuverenitása és területi integritása iránti folyamatos és rendíthetetlen támogatásukat, hogy megvédhesse magát Oroszország agressziójával szemben, és megerősítik, hogy Ukrajnának folyamatos katonai, politikai, pénzügyi, gazdasági, humanitárius és diplomáciai támogatást kell nyújtani, tiszteletben tartva valamennyi EU-tagállam nemzeti hatásköreit; mindez alapvető fontosságú a kontinensen egy igazságos és tartós, az ENSZ Alapokmányában foglalt elveket és a nemzetközi jogot figyelembe vevő béke megteremtése és fenntartása érdekében, az államok szuverenitásának és területi integritásának elvein alapulva; felidézik a 2024-es palmai EU Házelnöki Konferencia következtetéseit, és ismételten elítélik Oroszország Ukrajna elleni jogellenes agresszióját; reményüket fejezik ki, hogy a tűzszünetre és a békére irányuló tárgyalások sikerre vezetnek, és hangsúlyozzák azt az elvet, hogy Ukrajnával kapcsolatban semmilyen kezdeményezés nem tehető Ukrajna nélkül;
- (13) felhívják a figyelmet, hogy az invázió okozta kihívásokra figyelemmel Uniószerte fel kell gyorsítani és intenzívebbé kell tenni az erőfeszítéseket, amelyek a háztartások és a vállalkozások esetében az energiaárak mérséklésére irányulnak, figyelembe véve a különböző tagállami energiaszerkezeteket és nemzeti körülményeket az Európai Unió működéséről szóló szerződés 194. cikke alapján;
- (14) elismerik a transzatlanti együttműködés jelentőségét a globális kihívások kezelésében, a gazdasági növekedés előmozdításában, valamint a béke és biztonság biztosításában;

- (15) üdvözlük, hogy Románia és Bulgária is a schengeni térség teljes jogú tagjává vált, és hangsúlyozzák a schengeni térség megfelelő működésének és az EU külső határai eredményes megvédésének szükségességét, amely előfeltétel és hozzájárulás Európa biztonságának garantálásához; a házelnökök egyetértenek abban, hogy az illegális migráció elleni közös fellépés fokozása továbbra is a kiemelt célkitűzések közé tartozik;
- (16) úgy vélik, hogy egy erősebb, dinamikusabb és összetartóbb Európa megteremtésére irányuló erőfeszítések részeként kezelni kell a demográfiai kihívásokat is, különös hangsúlyt helyezve a meglévő belső humán erőforrások támogatására;

II. Regionalizmus Európában és Európa kulturális identitásának megőrzése

A házelnökök

- (17) megerősítik, hogy a nyelvileg és kulturálisan sokszínű Európa megőrzéséhez és megerősítéséhez a nemzeti, a regionális és a helyi adottságokra és értékekre egyaránt kiemelt figyelmet kell fordítani; e tekintetben emlékeztetnek arra, hogy a spanyol elnökség parlamenti együttműködése keretében megvalósult házelnöki konferencia következtetéseiben szükségesnek ítélték az Európai Unió kulturális és nyelvi sokféleségének védelmét és felkarolását, parlamenti vonatkozásban is;
- (18) hangsúlyozzák, hogy erős Európa csakis az európai polgárok Unióba vetett bizalmának növelésével jöhet létre; a kohéziós politika eszközeinek – például az Európai Regionális Fejlesztési Alapnak – a hatékony felhasználása révén, a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartásával az EU kézzelfogható eredményeket tud felmutatni a polgárok számára, így növelve az EU iránti bizalmat és elköteleződést;
- (19) hangsúlyozzák, hogy az EU kohéziós politikájának hozzá kell járulnia a közösség gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának elmélyítéséhez, csökkentve a régiók közötti egyenlőtlenségeket, elősegítve a konvergenciát, a gazdasági növekedést, az együttműködést, innovációt, és támogatva a környezetvédelmi szempontok érvényesülését a helyi adottságokra épülő fejlesztések révén; a regionális szereplők és hatóságok aktív bevonásával biztosítható, hogy az uniós forrásokat a helyi szükségletekhez igazodva lehessen felhasználni; hangsúlyozzák azt is, hogy figyelembe kell venni a legkülső régiók sajátosságait, és fel kell használni az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikke által biztosított kiigazítási hatásköröket;
- (20) támogatják az uniós régiók versenyképességének és konvergenciájának fokozására, valamint a társadalmi kohézió erősítésére irányuló erőfeszítések összehangolását a fenntartható fejlődés elveivel, biztosítva, hogy a gazdasági

növekedés inkluzív, környezettudatos és minden régió számára egyenlően előnyös legyen; a házelnökök szorgalmazzák a gazdasági környezet sokféleségének figyelembevételét nemzeti, regionális és helyi szinten is;

- (21) egyetértenek abban, hogy a regionális és helyi közösségek sajátosságainak és igényeinek figyelembevétele hozzájárulhat az EU egységének fenntartásához, mivel lehetővé teszi minden polgár számára, hogy saját kultúrájával és hagyományaival egy nagyobb európai közösség részének érezze magát; tudatában vannak annak, hogy közös kulturális örökségünk felkarolása nemcsak a helyi identitások megőrzését szolgálja, hanem megjeleníti az EU alapértékeit is tükröző, a nemzeti értékek és hagyományok megtartására épülő közös európai gondolatot; a nemzeteink és régióink egyedi kultúráiból összeálló európai kulturális örökség gazdag értéktárát minden európai polgár magáénak érezheti;
- (22) rámutatnak arra, hogy a konfliktuszónákban elpusztított kulturális értékek, különösen az épített örökség lerombolása mindannyiunk számára helyrehozhatatlan veszteség; ezért is tartják fontosnak a megbékélés, valamint a kultúrák és a vallások közötti párbeszéd elősegítése szempontjából a kulturális örökség jelentőségének tudatosítását és védelmét a válságok valamennyi szakaszában, összhangban az Európai Unió Tanácsa 2021. június 21-i következtetéseivel; felhívják a figyelmet arra is, hogy a kulturális örökség ápolása és fejlesztése nemcsak az európai társadalmi kohéziót tartja fenn, hanem gazdasági előnyöket is jelenthet; e tekintetben a házelnökök hangsúlyozzák az Európa Tanács kulturális örökséggel kapcsolatos bűncselekményekről szóló egyezményének (Nikóziai egyezmény) fontosságát;
- (23) felhívják a figyelmet a regionális és helyi közösségek szükségletein és érdekein alapuló kulturális tevékenységek jelentőségére, és ennek kapcsán üdvözlik az Európai Unió Tanácsa 2024. november 26-i következtetéseit a kultúrához való hozzáférés javításáról és előmozdításáról;
- (24) aláhúzzák, hogy az Európa lakosságának mintegy 10 százalékát kitevő nemzeti vagy nyelvi* kisebbségekhez tartozó személyek jelentősen hozzájárulnak a kulturális örökség gazdagságához; a házelnökök emlékeztetnek arra, hogy a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelme az EU alapszerződésbe foglalt alapértéke, így ennek tiszteletben tartása – figyelemmel a koppenhágai kritériumok teljesítésének kötelezettségére – minden esetben a tagjelölt államok csatlakozásának az előfeltétele;
- (25) egyetértenek abban, hogy a közös kulturális örökség ügyét szolgálja, ha a nemzeti vagy nyelvi* kisebbségekhez tartozó uniós polgárok kulturális, nyelvi, vallási jogai és a gyakran sérülékennyé vált helyi közösségeik értékei az EU tagállamaiban is megfelelő védelemben részesülnek az egyes tagállamok alkotmányos keretein belül; e tekintetben szorgalmazzák az Európa Tanács és az Európai Unió közötti szorosabb intézményi együttműködést;

* A bolgár delegáció számára a „kisebbségekhez tartozó személyek” kifejezés az elfogadható.

- (26) előremutatónak és megvitatásra méltónak tartanak minden olyan kezdeményezést, amely a kulturális és nyelvi örökségünk, és így a szűkebb és tágabb szülőföld otthonosságának megőrzését kívánja előmozdítani; e tekintetben szorgalmazza, hogy a nemzeti önazonossághoz való jog az egyetemes emberi jogok részévé váljon;

IPEX – EU Interparlamentáris Elektronikus Információcsere

A házelnökök

- (27) üdvözlük az IPEX 2025. február 10-én Budapesten, az EU parlamenti főtthárook és hivatalvezetők találkozóján elfogadott következtetéseit;
- (28) elismerésüket fejezik ki a spanyol parlamentnek az IPEX irányító testületének elnökeként kifejtett munkájáért, az IPEX 2024–2026-os időszakra vonatkozó munkaprogramja végrehajtásának megkezdéséért, valamint a Madridban, 2024. november 7–8-án megtartott Levelezői Konferencia megrendezéséért;
- (29) köszönik továbbá a belga Szenátusnak az IPEX információs tisztviselő alkalmazásával kapcsolatos folyamatos rendelkezésre állást, illetve az Európai Parlamentnek az új IPEX-honlap fejlesztéséhez szükséges pénzügyi és emberi erőforrás biztosítását, valamint az olasz parlamentnek, hogy megszervezte a negyedik IPEX Felhasználói Konferenciát Rómában, 2025. március 28-án;
- (30) ösztönzik a tagjelölt országok parlamentjeit, hogy azok használják ki és legyenek aktív részesei az IPEX-nek, amely fontos eszköz lehet számukra az integrációs folyamat során;
- (31) emlékeztetnek arra, hogy az IPEX célja az EU-n belüli parlamentközi együttműködés és információcsere egyablakos szolgáltatójává válni; az elnökök ebben a szellemben ösztönzik a nemzeti parlamenteket is magukba foglaló szakértői hálózatokat és szakmai szemináriumokat arra, hogy legyenek jelen az IPEX-en; álláspontjuk szerint az IPEX-nek egyben olyan platformmá kell válnia, amely lehetővé teszi a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament közötti legjobb gyakorlatok cseréjét olyan tevékenységek esetében, amelyek kölcsönös érdeklődésre tartanak számot, mint például a demokráciáról szóló oktató- és tájékoztató programok; ösztönzik az IPEX irányító testületének elnökségi feladatait a mai nappal átvevő magyar Országgyűlést, hogy folytassa az ezen feladatokkal kapcsolatos munkát.

Budapest, 2025. május 12.